

handlar om nedvärdering av andra kulturer.

Det som däremot är av största vikt för judar och muslimer som lever i Sverige, och som kanske inte har full tillgång till det kulturella stödet på samma sätt som i sina ursprungsländer, är att omskärelsen görs medicinskt korrekt, säkert och med god smärtlindring.

Ingen får heller brista i ödmjukhet inför ett annorlunda sätt att leva så länge ingen skadas.

Ihsan Sarman

*överläkare, med dr, barnkliniken,
Huddinge Universitetssjukhus*

Omskärelse och debattnivå

II I Yngve Hofvanders replik på mina invändningar (båda inläggen i Läkartidningen 8/01, sidan 870) mot hans nedvärderande språkbruk vad avser omskärelse skriver han att detta är ett minerat område. Varför är han då så oförsiktig när han beträder området?

Respekten för etniska minoriteter

Medhållande citerar han remissinstanser (till Socialstyrelsens PM; mitt förtydligande) som yrkar på totalförbud av omskärelse på pojkar, men han försöker inte ens att göra en ansats att väga in den högst relevanta och grannliga respekten till de berörda etniska minoriteterna i Sverige!

De judiska och muslimska männen i Sverige, av olika åldrar, känner sig inte könsstympade! Att påstå något sådant skulle uppfattas som förolämpande av de berörda.

Och de har, tack vare avsaknaden av svensk lagstiftning på området, sluppit att bli påtvingade den känsla av utanförskap, vad gäller sin etniska identitet, som skulle blivit följderna om de tvingats växa upp oomskurna! De har heller inte riskerat illegalt genomförd omskärelse med den därpå åtföljande risken att drabbas av svåra komplikationer eller död.

Berörda föräldrar till gossebarn vägrar att bli betraktade som barnmisshandlande könsstympare!

Daniel Schmidt

docent, överläkare, Stockholm

Replik:

Barnkonventionen måste appliceras!

II Återigen ett inlägg (av Daniel Schmidt) om omskärelse som i högsta grad berör barns väl och ve, lidande och säkerhet – och ordet barn finns inte ens nämnt! Och detta i en tid när ett rättsfall just har inletts om ett barn som dött i samband med en omskärelse utförd av läkare!

HSAN har de senaste åren haft en rad anmälningar och det har varit ett flertal domstolsärenden rörande barn som utsatts för svårt lidande (t ex mer än tims-långa ingrepp utan bedövning) eller där den ena parten motsatt sig ingrepp och detta gjorts ändå. Det är förvisso angeläget att företeelsen bringas ut i ljuset och granskas.

Exempel ur historien

Det finns många exempel i historien på traditionella seder med djup förankring i religion eller tradition som övergetts då man funnit att barn oförskyllt fått lida och ta skada – uppbindning av kinesiska flickors fötter, påtvingad tillplattning av små flickors huvuden, hel neddopning vid dop av nyfödda i iskalla kyrkor, könsstympning av flickor, utmejslande av hörntandsanlagen, avklippning av uvula, och – avsugning av blodet från det omskurna barnets penis (befanns sprida tbc och syfilis från omskäraren).

Alternativa lösningar praktiseras

Få torde sakna dessa traditioner och seder som i många fall övergått i mera symboliska handlingar. Socialstyrelsen skriver i sitt remissvar till Socialdepartementets lagförslag att det »saknas ett djupare resonemang från arbetsgruppen om alternativa lösningar ...«.

Sådana alternativa omskärelseceremonier (utan kirurgi) har börjat praktiseras i USA, Israel och England (och gjorde så redan på 1800-talet i Tyskland). För alla de föräldrar som inte kan stå ut med tanken på att deras barn ska mutileras eller där föräldrarna är av skilda åsikter torde sådana alternativa ceremonier vara av stort värde.

Vad är det som gör att ingen representant från de aktuella religiösa grupperna har kunnat förmå sig till att öppna för detta i Sverige?

Ytterligare: En av mina medarbetare bördig från ett muslimskt land och som hade planerat att låta omskära sonen påpekade att hon avstått från omskärelse av pragmatiska skäl då hon insåg att han skulle riskera att bli mobbad i gympan för sitt annorlundaskap, inga andra var ju omskurna – och hon sade sig ha gjort

detta med lätt hjärta. Han hade tillräckligt mycket att kämpa mot i alla fall. Det fanns ju andra sätt att markera sitt etniska ursprung. Och hon hade stöd av morfar där hemma som accepterade hennes beslut.

Brutalare ingrepp på många håll

Och till Ihsan Sarman: Din detaljerade redogörelse för Din egen omskärelse är ju roande och något idyllisk trots Din smärta och rädsla.

Men – det är många miljoner pojkar i Arabvärlden, i Afrika, i Pakistan, i Indonesien som blir föremål för brutala varianter av ingrepp och med oacceptabelt hög komplikationsfrekvens. För dem skulle man nog önska att de kunde slippa »kirurgin« och ändå få ingång i familjegemenskapen med den stora festen.

Det finns många beskrivningar av fasansfulla initieringsriter med omskärelse/genital stympning av barn från t ex Afrika som görs i traditionens eller religionens namn, och där förberedelser och festligheter mycket liknar dem Du beskriver.

Jag har svårt att acceptera att ett avståndstagande från sådana seder skulle innebära »nedvärdering av andra kulturer« och innehålla ett »ideologiskt motiv« – det rör sig rätt och slätt om övergrepp mot barn och kvalificerar som stridande mot Barnkonventionen.

Måste kunna få uttala sig

Slutligen – man måste få kunna uttala sig i den här frågan utan att bli beskylld för rasism eller antisemitism eller liknande – det är ett för genomskinligt debattknep.

Som pediatriker och med flera decenniers erfarenhet av hur barn har det ute i världen tänker jag fortsätta att våga påstå att barnen och deras väl och ve har prioritet och att vuxnas krav får stå tillbaka.

Jag kan inte acceptera den dubbelmoral som har kommit till synes i officiella sammanhang från högsta politiska ort: » ... ja, jag skulle då aldrig kunna tänka mig att göra det på min pojkar ... « (underförstått att andra barn kan man ju låta utsättas för det).

Än en gång: låt Sverige bli en modell för andra länder, slå fast officiellt i det lagförslag som troligen är på väg att ingreppet strider mot Barnkonventionen och att det därför på sikt bör avföras från scenen.

Yngve Hofvander
professor, Uppsala ➤